

Inventaris van de handschriften van Buchelius

Universiteit Utrecht

Universiteitsbibliotheek

Onderdeel van: Collectie Buchelius

Lemma Digitaal Repertorium:

<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/buchelius-aernout-van-buchel/>

Samengesteld door Bart Jaski i.s.m. Kees Smit

Versie: 13-2-2025 (eerdere versies 3-10-2023, 3-8-2022, 25-1-2022, 2-12-2021)

De handschriften van Buchelius in de Universiteitsbibliotheek Utrecht en elders

INTRODUCTIE

De Universiteitsbibliotheek Utrecht heeft de grootste verzameling handschriften van Aernout van Buchell / Arnoldus Buchelius (1565-1641) in haar collectie. Het gaat om een uiteenlopende verzameling, waaronder dagboeken, gedichten, geschriften over schilders of vrouwen, brieven en brievencollecties, lijsten met zijn boekenbezit, historische verhandelingen, heraldiek, genealogieën, reproducties van (graf)monumenten en allerhande notities en observaties. Deze zijn ondergebracht in bijna 50 titels met een aparte signatuur. In de catalogus van Pieter Anton Tiele (*Catalogus codicum manu scriptorum bibliothecae universitatis Rheno-trajectinae*, dl 1, 1887) staan 26 titels (tussen Hs. 761 en Hs. 1324). De daarna verkregen 17 titels (tussen Hs. 1640 en Hs. 1867) staan in de catalogus van Abraham Hulshof (dl 2, 1909) (beide gedigitaliseerd, link via [WorldCat](#)). Daarna werden er nog verschillende documenten verkregen (tussen Hs. 0 A 21 en Hs. 17 A 13), sommige als onderdeel van andere collecties. Onder de gedrukte boeken uit het bezit van Buchelius bevindt zich ook een exemplaar waarin zoveel aantekeningen van Buchelius staan dat het ook als handschrift wordt aangemerkt (Hs. 1893). Er zijn tevens enkele gerelateerde documenten over de genealogie en handschriften van Buchelius die van belang zijn.

De lijst hier beneden geeft het catalogusnummer en/of de signatuur (vindplaats in het depot), met daarna de titel van het handschrift gebaseerd op de titel zoals die door Tiele of Hulshof is gegeven (vaak gebaseerd op de titel die Buchelius er zelf aan gaf), al is die soms vereenvoudigd of verduidelijkt. In de moderne literatuur worden meestal ook de Latijnse titels (al dan niet vereenvoudigd) gehanteerd.

Vrijwel alle handschriften in de UB Utrecht zijn gedigitaliseerd, waarbij een link via WorldCat wordt gegeven (waar ook een summiere beschrijving van het handschrift te vinden is). In de onderstaande lijst zijn er ook links toegevoegd als er een verhaal is over het handschrift op de website van de Bijzondere Collecties van de UBU, en als er een editie van is (veelal ook verzorgd door Kees Smit).

Na de handschriften in de Universiteitsbibliotheek Utrecht volgt er een opsomming van vindplaatsen elders, zowel in Nederland als in het buitenland (Duitsland en Engeland). Deze lijst is gebaseerd op de lijst in Judith Pollmann, *Een andere weg naar God: De reformatie van Arnoldus Buchelius (1565-1641)* (Amsterdam, 2000), p. 313-318 (link via [DBNL](#); inclusief de rubrieken 'Gedrukte werken met bijdragen van Arnoldus Buchelius' en 'Uitgaven van Arnoldus Buchelius' handschriften'). Deze lijst is verder uitgebreid door Kees Smit en voor deze website verder aangevuld en geüpdatet.

HANDSCRIFTEN IN DE UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT (UBU)

Handschriften van Buchelius in de Universiteitsbibliotheek Utrecht;
Handschriften met aantekeningen van Buchelius; Oude drukken met
aantekeningen van Buchelius; Handschriften en oude drukken gerelateerd aan
Buchelius

NB: Van de gehele **correspondentie** van Buchelius in collecties in binnen- en
buitenland is een editie van Kees Smit (via [Yoda](#)).

Handschriften in de Universiteitsbibliotheek Utrecht (UBU)

UBU Hs. 761: Rerum memorabilium diversarum observationum itineris mei Germanici et Italici commentariolus

5 L 20   Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 762: Iter Coloniensis

5 H 12   Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 793: Apparatus pro editione sua operum Joa. de Beka, Wilh. Hedae et Lamb. Hortensii

Convuluut met in handschrift: III: Notae historicae breviores ad. Io. Becani
Cronicon Ultraiectinum

4 K 4   NIET Gedigitaliseerd (beschrijving via [WorldCat](#))

UBU Hs. 798: Commentarius rerum quotidianarum (Diarium)

6 E 15, 15*   Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))   Verhaal ([website BC](#))   Editie (via
[Yoda](#))   Editie fol. 1-52 (via [Utrechtse kronieken](#), HUA)

UBU Hs. 833: collegedictaat van Justus Lipsius, De magistratibus veterum Romanorum, in Leiden

1 J 19   NIET Gedigitaliseerd (beschrijving via [WorldCat](#))

UBU Hs. 835: Pasquinus Martialis, Opera, adjunctis iis in quae diversis ejus nomine feruntur in regionibus, 1592

5 H 8   NIET Gedigitaliseerd (beschrijving via [WorldCat](#))

Gedeeltelijke editie: P. J. Vermeulen, 'Eenige Utrechtsche paskwillen uit den tijd
van Leycester', *Tijdschrift voor oudheden, statistiek, zeden en gewoonten, regt,
genealogie en andere deelen der geschiedenis van het bisdom, de provincie en de stad
Utrecht* 1 (1847), 64-90; 2 (1848), 221-226, 3 (1849), 222-234.

- UBU Hs. 836: Farrago poematum juvenilium; Epistolarum farrago**
7 E 5 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 837: Poemata errantia variorum; Epistolae et excerpta quaedam**
7 E 6 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 838: Vitae eruditorum Belgicorum**
7 E 11 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 839: Adversaria de vitis illustrium feminarum**
1 J 21 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 840: Observationes circa ritus et mores mulierum**
5 H 6 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 841: De veterum monumentum epitaphiis ac sepulchris hodie non
existantibus**
1 J 20 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 842: Adversaria (incl. tekening Swan Theatre)**
7 E 3 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) Verhaal ([website BC](#))
- UBU Hs. 843: Miscellanea, Latine et Belgice**
7 E 9 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 844: Apographa, excerpta, etc.**
6 A 16 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 845 Catalogus librorum meorum, 1596**
7 B 12 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 846: Catalogus librorum suorum, in classes distributorum**
6 H 20 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 847: Index alphabeticus librorum Latinorum qui sunt in Bibliotheca
Ar. Buchelij Batavi**
7 E 12 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))
- UBU Hs. 983: Epistolae diversorum descriptae ex authographis**
7 E 7 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 984: Epistolae ad diversos

7 E 8 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 985: Epistolae eruditorum autographae

6 G 22 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) Netwerkanalyse (via blog [Skillnet](#))

UBU Hs. 1053: Aantekeningen over kerkelijke zaken te Utrecht, 1626-1638 (Observationes senatus ecclesiastici)

5 H 10 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) Verhaal ([website BC](#)) Editie ([scan](#))
Editie (via [Yoda](#))

Zie ook Leeuwarden, Tresoar, 3373 (EVC 1323a) dl 2

UBU Hs. 1120: Aantekeningen en uittreksels van historische en juridische aard, vnl. over Utrecht

5 H 18 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1176: Matthijs van der Houve, Chronologie ofte Memoriael der ordonnantien, privilegien, edicten, enz. der princen ende vrouwen deser Vereenigden Provinciën (van 863-1324).

Opzet voor een uitgave die nooit is gerealiseerd.

5 H 4 NIET Gedigitaliseerd (beschrijving via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1249: Aantekeningen over de geschiedenis van het bisdom Utrecht

6 E 33 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1251: Collectanea varia

7 E 10 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1322: 34 brieven van Van Gouthoeven aan Buchelius

6 F 2 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) Verhaal ([website BC](#)) Editie ([scan](#)).
Incl. brief Hs. 1828 nr. 11.

UBU Hs. 1323: Afschriften en genealogische aantekeningen

5 H 1 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1324: Stukken over de familie Van Buchell

6 F 11 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1640: Acta diurna (in itinere Gallico et Italico)

5 L 24 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1647: Johannes de Witt, Inscriptiones (incl. afschriften van aantekeningen van Buchelius)

5 L 43 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1648: Inscriptiones monumentaque in templis et monasteriis Belgicis inventa

4 L 16 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) Beschrijving en editie ([website HUA](#))

UBU Hs. 1657: Annotationes historicae in Hedae Historiam episcoporum Ultrajectinorum

6 F 21 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1658: Familiae Traiectensis tam nobilium et patriciorum quam plebeorum 1594 collectae

5 L 42 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1664: Poemata latina et quaedam alia

1 J 22 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1676: Epistolae eruditorum

7 B 21 dl 1 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1682: Index librorum in quibus inscriptiones antiquae vel exhibentur vel explicantur

6 F 21 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) Beschrijving en editie (via [Yoda](#))

UBU Hs. 1683: Annotationes et excerpta (excerpt dagboek 1620; klassieke beelden; uittreksel over Arnobius)

5 M 28 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1780: Genealogieën van Noord- en Zuid-Nederlandse families

8 F 28-30 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

Zie ook Hs. 8 F 31 en Privé-collectie, Rhenen (beide gedigitaliseerd) en onbekend

UBU Hs. 1781: Res picturae (aantekeningen over Nederlandse schilders)

5 J 21 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1807: Namen van Utrechtse magistraten van 1081 tot 1640

5 H 38 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1808: Namen van schouten en schepenen (1287-1550)

7 C 26 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1809: Zegels, merendeels van Utrechtse magistraten

5 G 37 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1827: Notae quotidianae (aantekeningen over dagelijkse voorvallen te Utrecht)

5 L 25 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) Editie Van Campen 1940, p. 15-122.

UBU Hs. 1828: Genealogische aantekeningen over Utrechtse en andere families, bijeengebracht door Cornelis en Everard Booth

7 A 27-32 NIET gedigitaliseerd (beschrijving [Catalogus 1909](#); [WorldCat](#)).
Met 9 brieven aan Buchelius

UBU Hs. 1866: Familiebrieven

7 B 21 dl 2 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1867: Brieven van of aan Utrechters

6 D 22 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 0 A 21: Correspondentie Paullus Merula

2 brieven van/aan Buchelius (Collectie Merula 21.2)
NIET Gedigitaliseerd

UBU Hs. 0 B 7, B f. 28: Kopie van een brief van Andreas Valerius aan Gisbertus Lap van Waveren, 1624

NIET Gedigitaliseerd

UBU Hs. 3 L 3: Twee brieven en afgeschreven oorkondes over Van Amstel; Vande erfwapenen, ende quartieren, haren ouderdom, ende ontrent welcken tijt die begonnen hebben

Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 6 F 29 nr 23: Brief van Caspar Barlaeus aan Buchelius

NIET Gedigitaliseerd (beschrijving via [WorldCat](#))

UBU Hs. 7 B 21 dl 3: Fragmentum epistolae cuiusdam finem praebens Lug. Bat. 14 Febr. 1586 (kopie door Buchelius)

Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 8 F 31: Genealogieën (onderdeel van Hs. 1780)

Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 8 N 7.2: Brieven van Carel van Rietwijk en genealogische aantekeningen

NIET Gedigitaliseerd (beschrijving via [WorldCat](#))

UBU Hs. 8 N 24 dl 1-19: Verzameling van documenten over Buchelius en zijn familie

Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)); voor dl 20 zie rubriek 'Gerelateerd aan Buchelius' beneden.

UBU Hs. 11 C 6: Geschiedenis van de orde van het Gulden Vlies, met de namen en de familiewapens van de leden; andere heraldische en genealogische aantekeningen

Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 17 A 13: Heraldische en genealogische aantekeningen

Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 35 A 21: Vrije ende ridder hofsteden

Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

Handschriften met aantekeningen van Buchelius

UBU Hs. 772: Renier Snoy, Historia Hollandiae, Zelandiae, Frisiae et Episcoporum Traiectensium (ad annum 1516)

Handschrift, 16de eeuw, met aantekeningen van Buchelius

6 E 12 NIET Gedigitaliseerd (beschrijving via [WorldCat](#))

UBU Hs. 774: Wilhelmus Heda, Genethliacum, Maximiliano Caesari et Philippo eius filio dicatum

Italiaans handschrift, ca. 1500, met aantekeningen van Buchelius

5 E 24 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 783: Johannes de Beke, Chronicon de episcopis Ultrajectinis, cum continuatione ut in codice Belgico a Mattheo edito

Handschrift, 15de eeuw, met aantekeningen van Buchelius

5 F 24 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 826: Poema in laudem Nicolai V Pontificis Maximi, et quaedam carmina minora

Handschrift, 15de eeuw, met aantekening van Buchelius

5 M 22 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1177: Nederlandse en Franse kronieken en historische teksten, beginnend met de Korte kronijk van Brabant en Vlaanderen

Verzamelhandschrift, 15de-16de eeuw, met aantekeningen van Buchelius
6 E 9 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

Oude drukken met aantekeningen van Buchelius

Voor een (incomplete) lijst met gedrukte boeken uit de bibliotheek van Buchelius in het bezit van de Universiteitsbibliotheek Utrecht, zie deze [link](#).

UBU Hs. 793: Apparatus pro editione sua operum Joa. de Beka, Wilh. Hedae et Lamb. Hortensii.

Convolut met daarin o.a. drie gedrukte werken met aantekeningen van Buchelius.

I: Historia veterum episcoporum Ultraiectinae sedis, & comitum Hollandiae, explicata Chronico Iohannis de Beca (Franeker, 1612).

II: Vetustissimorum Ultrajectensium pontificum indigitamentum [=deel van: Inferioris Germaniae Provinciarum Unitarum antiquitates (Leiden, 1611).

V: Lamberti Hortensij Montfortij Secessionum civilium Ultrajectinarum & bellorum (Basel, 1546).

4 K 4 NIET Gedigitaliseerd (beschrijving via [WorldCat](#))

UBU Hs. 1893: Historia veterum episcoporum ultrajectinae sedis et comitum Hollandiae, explicata chronico Johannis de Beca, [...] et Historia Guilhelmi Hedae [...] completa appendice usque ad [...] 1574, autore Suffrido Petri, [...] Bern. Furmerio recensente et notis illustrante (Franeker, 1602).

Gedrukt boek met veel aantekeningen door Buchelius; vgl. Den Haag, KB, 393 C 17.

4 K 18 NIET Gedigitaliseerd (beschrijving via [WorldCat](#))

UBU X oct. 1460 rariora: Convolut met gedrukte schoolzangen, klassieke gedichten en andere werken.

X oct 1460 rar NIET Gedigitaliseerd (zie deze [link](#) naar WorldCat)

Zie J.F. van Someren, 'Buchelliana', *Het Boek* 7 (1918), p. 241-259.

Handschriften en oude drukken gerelateerd aan Buchelius

UBU Hs. 1831: Cornelis Booth, Catalogus van de handschriften van Buchelius

6 F 21 Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) Verhaal ([website BC](#)) Editie (via [Yoda](#))

UBU Hs. 8 N 24 dl 20: Van Loenen van Gravensloot, Genealogie van Van Buchell

Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#))

UBU C oct 1688 Br rariora: Catalogus librorum (veilingcatalogus, 1642)

Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) (via [Book Sales Catalogues Online](#))

HANDSCHRIFTEN ELDERS

Handschriften van Buchelius buiten de Universiteitsbibliotheek Utrecht: in Nederland en in het buitenland; handschriften die vermoedelijk verloren zijn gegaan.

NB: Van de gehele **correspondentie** van Buchelius in collecties in binnen- en buitenland is een editie van Kees Smit (via [Yoda](#)).

Nederland

Amsterdam, Stadsarchief

Toegang 30579 (Personalialia)

Inv. nr. 78 (Baerle, Caspar van): Brief van Caspar Barlaeus aan Buchelius (gedigitaliseerd, website [Stadsarchief](#))

Amsterdam, Allard Pierson (Universiteitsbibliotheek)

Ms. 15 Cd-3: Brief van Paullus Merula aan Buchelius

Ms. 33 Ab: Brief van Janus Gruterus aan Buchelius

Ms. Ge 7: Brief van Gerardus J. Vossius aan Buchelius

Ms. D 16-a: Brief van Buchelius aan Matthaëus Vossius

Ms. D 16-b: Brief van Buchelius aan Matthaëus Vossius

BVBBB (Bibliotheek Vereniging ter Behartiging Belangen des Boekhandels): Brief van Caspar Barlaeus aan Buchelius

Den Haag, Hoge Raad van Adel

Collectie van Arnout van Buchell (1565-1641):

1. Wapenboek: Libellus scutorum, gravures en tekeningen

2. 'Röm. Kayserl. und Kön. Maj. Wappen', gravures, ingekleurd

3. Wapenboeken, 8 delen (Armor I-VII, IX)

4. Wapenboek: Syntagma familiarum

5. Genealogische overzichten van Noord-Nederlandse en Vlaamse families over 1449-1638 (5 stukken)

6. Verhandeling betreffende erfelijkheid van wapens en kwartieren ('Copie van een tractaatje')

7. Wapenboekje van A. van Buchell uit 1588 in het Rijksarchief Noord-Brabant, getranscribeerd door J.C.P.W.A. Steenkamp in 1919.
(inventaris via [Yoda](#))

Den Haag, Koninklijke Bibliotheek (KB)

73 B 33-a: Brieven van Samuel Ampzing, F. Michaël Lotichius en Adriaen Ploos van Amstel aan Buchelius.

78 C 69: Brief van Janus Gruterus aan Buchelius en brieven van Buchelius aan Petrus Scriverius.

78 F 12: Genealogische kwartieren van adellijke en aanzienlijke geslachten, grotendeels Nederlandse, kopie door Buchelius.

121 D 1: Brieven van Buchelius aan Caspar Barlaeus en Paullus Merula; Oorkonde over de erfscheiding van een huis [in Utrecht], uitgevaardigd in 1328 door schout en schepenen van Utrecht; kopie door Buchelius.

131 B 16: Buchelius, Kort verhaal [...] belangende de conspiratie van Gerard van Velsen (kopie door A. Schoenmaker (stierf 1735)).

132 D 26: 'Extract ex historia Wilhelmi Hedae, pag. 294, circ. fin.', met aantekening over deze passage door Buchelius (fol. 54-55). In een verzameling van Petrus van Musschenbroek (1764-1823).

133 M 5: Album amicorum van Petrus Scriverius, met albuminscriptie van Buchelius (1615) op fol. 145r.

393 C 17: Wilhelmus Heda, *Historia episcoporum Traiectensium ...*, ed. B. Furmerius (Franeker, 1612), met aantekeningen door Buchelius. Vgl. UBU Hs. 1893.

Den Haag, Nationaal Archief

1.11.01.01 Inventaris van de collectie aanwinsten van de voormalige Eerste Afdeling van het Algemeen Rijksarchief

Item nr. 255: Handschrift afkomstig van de bewindhebber van de kamer Amsterdam der VOC, Arnoldus Buchelius, bevattende verschillende stukken voornamelijk betreffende de VOC. Voorheen: Aanwinsten, 1882 A VI 8, nr. 1.

Item nr. 256: Notities in de vorm van een dagboek over het reilen en zeilen van de VOC door Arnoldus Buchelius, bewindhebber van de kamer Amsterdam. Met vanaf 1622 fragmentarische aantekeningen over de WIC; 1619-1639. Met 4 getekende kaarten (gedigitaliseerd [website NA](#)) (editie en vertaling via [Yoda](#)) Voorheen: Aanwinsten, 1882 A VI 8, nr. 2 (Annotatiën van Arnoldus Buchelius).

2.31.333.02 Familiearchief Van Hoogstraten: Scriveriana
Items nr. 9.2-5: 4 brieven van Buchelius aan Petrus Scriverius.

Leeuwarden, Tresoar

3373 (EVC 1323a) dl 1: Monumenta quaedam sepulchralia, et publica in templis, aliisque locis inventa et descripta, quae in libris observationum ac hactenus descriptorum monumentorum meis non habentur
Beschrijving en editie ([website HUA](#))

3373 (EVC 1323b) dl 2: Observationes ecclesiasticae sub presbyteratu meo (1622-1626).
Zie ook UBU Hs. 1053
Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#)) Verhaal ([website BC](#)) Editie ([scan](#)) Editie (via [Yoda](#))

Leiden, Universiteitsbibliotheek

BPL 191 AK: Brief van Gerardus J. Vossius Buchelius (kopie)
BPL 246: 37 brieven van en aan Buchelius.
BPL 293A: 3 brieven van Buchelius aan Caspar Barlaeus en 1 aan Petrus Scriverius.
BPL 747: Brief van Buchelius aan Paullus Merula
BPL 748: 3 brieven van Buchelius aan Petrus Scriverius
BPL 1886: Brief van Buchelius aan Caspar Barlaeus
PAP 2: 11 brieven van Buchelius aan Caspar Barlaeus en 1 aan Petrus Scriverius
LTK 902: Album Amicorum van Arnoldus Buchelius (25 bijdragen, 1590-1638).
Gedigitaliseerd (via website [UB Leiden](#)) Verhaal (via [website MDNL](#)) Editie (via website [UB Leiden](#))

Utrecht, Het Utrechts Archief

HUA Toegang 43 (Familie Martini Buys)
754: Aantekeningen betreffende de familie Van Loenersloot van de hand van Buchelius, voortgezet door Cornelis Booth

HUA Toegang 56-2 (Familie Van Wijckersloot)
2.06. Jan Hendriksz. van Wijckersloot (1557-1602)
35: Akte van reconciliatie tussen de familie Van Wijckersloot en Hendrik Amersz van Hoorn, 1603. Afschrift.

87: Akte van benoeming van Arnold van Buchell en Anthonis Janszn. van Oudtdijck tot executeurs-testamentair van de nalatenschap van Sophia van Voorst.

HUA Toegang 233 (Staten van Utrecht)

364 Letterkast van de Staten van Utrecht

Inv. nr. 364-3-47: Buchelius, Corte ondersoekinghe van de goederen van Aemstel ende Woerden. Stukken over de verhouding tussen de heren van Aemstel en de bisschop van Utrecht.

HUA Toegang 355 (Verzameling Van Buchel-Booth)

1. Registers met afschriften van historische bescheiden, aangelegd door Aernout van Buchel, ca. 1600-1638, en anderen (vnl. Abraham Booth, 1630-1636, Cornelis Booth, ca. 1632-1663). Alle gedigitaliseerd (via [website HUA](#))

Inv. nr. 1-24: Banden, gemerkt A-S, door Buchelius en andere handen, met afschriften van of uittreksels of naamopgaven uit oorkonden van verschillende herkomst, sommige met genealogieën of tekeningen van zegels; 4: brief (discours) voor Adriaen Ploos van Amstel; 21-23: 6 brieven van Johannes de Wit aan Buchelius; 21: brief van Carel van Rietwijck aan Buchelius.

Inv. nr. 25-26: Liber alb. X (Probationes LVII): afschriften (deels verkort) van oorkonden van verschillende herkomst.

Inv. nr. 27: Indices op een deel van de banden van Nr. 1-26.

Inv. nr. 28-32: Banden (Probationes) door Buchelius (vnl. 31) en andere handen, met afschriften van archiefstukken en aantekeningen.

Inv. nr. 33-42: Banden, gemerkt CXIX-CLXXXV (met lacunes), door Buchelius (vnl. 42) en andere handen.

Inv. nr. 46: Afschriften van oorkondes en andere stukken, met enkele aantekeningen en tekeningen van zegels door Buchelius.

Inv. nr. 51: Afschriften van en notities over oorkondes uit Utrecht en Wijk bij Duurstede.

Inv. nr. 52: Afschriften van oorkondes uit Oudwijk.

Inv. nr. 59: Indices op niet nader te identificeren registers of wapenboekjes.

Inv. nr. 61: Aantekeningen en losse afschriften van oorkonden.

Inv. nr. 144: Aantekeningen over bronnen en literatuur betreffende de geschiedenis van Utrecht, door Buchelius en anderen.

2. Aantekeningen en losse afschriften

Inv. nr. 224: Liber armorum XIII met wapentekeningen van Utrechtse families, de wapens van enkele Utrechtse dorpen en de oude schutten van Wijk bij Duurstede. Gedigitaliseerd (via [website HUA](#))

Inv. nr. 231-2: Brief van P. Veen aan Buchelius.

Inv. nr. 231-5: Brief van Buchelius aan Jacob van der Voort.

3. Charters, verzameld door Buchelius en Cornelis Booth (grote verzameling originele charters)
HUA Toegang 544 (Verzameling Adriaan van Winssen, heer van Hoenkoop)
Inv. nr. 16: Brief van Buchelius aan Aubertus Miraeus.

HUA Toegang 701 (Stadsbestuur van Utrecht 1122-1577)
25: Formulierboek van een klerk ter stedelijke secretarie, ca. 1430. Achterin afschriften van enige charters uit het stadsarchief, ca. 1480, en van enige particuliere stukken, ca. 1500. In het bezit geweest van Buchelius.

HUA Toegang 702 (Stadsbestuur van Utrecht 1577-1795)

1.12 Armwezen

Inv. nr. 1043: Notulen van regenten van het tuchthuis, 1616-1633: Buchelius, Acta Ergasterii, ab anno 1623 (Dagboek over het Tuchthuis). (editie via [Yoda](#))

HUA Toegang 759 (Familie Booth)

Inv. nr. 10: Brief van Buchelius aan Cornelis Booth.

Inv. nr. 187: Afschriften van Utrechtse keuren en vonnissen uit de 14de-16de eeuw.

Inv. nr. 195: Afschriften van stukken betreffende de soevereiniteit van de stad Utrecht en de onlusten van 1610 en 1618, met memorie van Buchelius over de oudste geschiedenis van de stad Utrecht, met aantekeningen van Cornelis Booth.

HUA Toegang 802 (Verzameling losse aanwinsten van de Gemeentelijke Archiefdienst Utrecht)

Inv. nr. 170-171: Lijfrentebrieven voor Buchelius.

Inv. nr. 1570: Register van rentebrieven in het bezit van Claesgen van Voorst, vrouw van Buchelius.

Inv. nr. 1636: Afschrift testament van Buchelius en zijn vrouw.

HUA Toegang 1002 (Familie Martens van Sevenhoven)

Inv. nr. 31: Kwartierstaat van Anthony van Hilten met wapentekeningen; tekening van het wapen Van Hilten-Martens, 1631; beide van de hand van Buchelius.

Bibliotheek

HUA XXVII L 1 (oud sign.: 1840x; hiervoor: suppl. 593xx).

Buchelius, Monumenta passim in templis ac monasteriis Traiectinae urbis atque agri inventa.

Gedigitaliseerd, verhaal en editie (via [website HUA](#))

Zwolle, Historisch Centrum Overijssel

Toegang 0239 (Familie archief Van Ittersum), 2.4 Vierde afd., map nr. 2364-2368, autografenverzameling.

23 brieven aan Buchelius.

Privé-collectie, Rhenen

Genealogische aantekeningen, 45 bladen (Veiling in Utrecht, Beijers, 1 juni 2010, kavel nr. 331), oorspronkelijk uit wat nu UBU Hs. 1780 is. Gedigitaliseerd (via [WorldCat](#); [direct](#))

Privé-collectie, onbekend

'f. 183' (210 x 310 mm.) met annotaties en genealogieën van de familie Van Culemburch: 'Natuerl. van Cuylemburch (recto); Nat. van Cuylemburch Rysenburch' (verso). In een handschrift over Culemborgse families (in 2 delen) uit de late 17de eeuw, maar oorspronkelijk uit UBU Hs. 1780 (Houten, Forum, 2010, samen te koop aangeboden met een boek van Canterus uit de bibliotheek van Buchelius).

Buitenland (Duitsland en Engeland)

Berlijn, Kunstbibliothek Staatliche Museen Preussischer Kulturbesitz

Lipperheidesche Kostumbibliothek

Lipp. 0Z3: Album Amicorum van Arnoldus Buchelius (1584), met afbeeldingen van klederdracht, wapens en andere tekeningen, gedichten en inscripties van vrienden.

(editie via [Yoda](#))

Hamburg, Staats- und Universitätsbibliothek

Supellex epistolica Uffenbachii et Wolfiorum 60, nr. 212: Brief van Buchelius aan Johannes Meursius. Excerpt

Londen, British Library

Ms. Add. 24212: Brief van Buchelius aan Adriaen Ploos van Amstel

Ms. Add. 21524: Brief van Buchelius aan Caspar Barlaeus

München, Bayerische Staatsbibliothek

Clm. 10369, nr. 92: Brief van Theodorus Canter aan Buchelius

München, Universitätsbibliothek

2° Cod.ms. 610: 2 brieven van Buchelius aan J.H. Gronovius

Oxford, Bodleian Library

Rawlinson letters 84 D: 3 brieven van Buchelius aan Gerardus J. Vossius

Rawlinson letters 84 E: Brief van Buchelius aan Gerardus J. Vossius

Handschriften die vermoedelijk verloren zijn gegaan

'De heerlijkheid en het huis Amerongen: regtskundig advies in het proces over het bezit dezer heerlijkheid, gevoerd tusschen de twee zonen van den heer Goort (Govert) van Reede, ridder, heer van Saesfelt, Amerongen, enz., omtrent het jaar 1608 (volgens het handschrift van A. van Buchell)', *Utrecht voorheen en thans*, 2de serie, 1 (1844), 65-78, 85-103. Dit handschrift van Buchelius is niet geïdentificeerd. Het is een kopie van een document dat begint met: 'Reprochen den hove van Utrecht overgegeven vuyt den naeme ende van wegen Jonckheer Adriaen van Rhee de H. tot Saesvelt etc.'

Wapenboekje van A. van Buchell uit 1588 in het Rijksarchief Noord-Brabant (zie Den Haag, Hoge Raad van Adel, no. 7).

NB: Nader onderzoek moet nog worden gedaan naar de verwijzingen naar Buchelius' handschriften in zijn eigen werk (zie bv. Kees Smit, 'Buchelius en de Inscriptiones', via [website HUA](#)), en in UBU Hs. 1831 (zie boven).